

Ποιος θέλει να επεκτείνει την άδεια γλυκόφωσης; (Μέρος 1)

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /P3/

Дата: 16.03.2016 Брой: 3/2016

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παράταση της άδειας της ενεργής ουσίας γλυκόφωσφα για τα επόμενα 15 χρόνια έχει προκαλέσει απότομη κριτική σε ευρωπαϊκές κοινοβουλευτικές και μη κυβερνητικές περιβαλλοντικές οργανώσεις, τραβώντας για άλλη μια φορά την προσοχή στην ελεύθερη ερμηνεία των νόμων και των κανονισμών. Τα τελευταία αποτελέσματα από μελέτες για τις επιβλαβείς επιπτώσεις της γλυκόφωσφα σε ζωντανούς οργανισμούς και το περιβάλλον ρίχνουν σοβαρές αμφιβολίες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων των ευρωπαϊκών θεσμών, οι οποίοι ακολουθούν τυφλά εταιρικά συμφέροντα και διακινδυνεύουν την υγεία των δικών τους πολιτών.

Η γλυκόφωσφα είναι μια από τις πιο συχνά χρησιμοποιούμενες χημικές ουσίες πάνω στις οποίες βασίζεται ένα μεγάλο μέρος των εξουσιοδοτημένων και ευρέως χρησιμοποιούμενων ευρέως φάσματος ζιζανιοκτόνων στον κόσμο. Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, κάθε 10 χρόνια οι

αδειές των προϊόντων προστασίας φυτών πρέπει να επανεξετάζονται διεξοδικά από ανεξάρτητους ειδικούς όσον αφορά την ποιότητα και τον αντίκτυπο τους στο περιβάλλον και μόνο έπειτα να επιτρέπονται ξανά στην αγορά για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έναντι της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας Τροφίμων

Στην πράξη, ήδη από το 2012 έληξε η παλιά άδεια για τη γλυκόφωσφα, η οποία το 1970 είχε κατοχυρωθεί με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με την εμπορική ονομασία Roundup από την εταιρεία Monsanto. Προκειμένου να λάβει τη συνέχεια της ευρωπαϊκής έγκρισης τον Μάιο του 2012, η αμερικανική εταιρεία υπέβαλε στο Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο Αξιολόγησης Κινδύνων στο Βερολίνο πέντε επιστημονικές εκθέσεις στις οποίες εργαστηριακά ποντίκια υποβλήθηκαν σε θεραπεία με γλυκόφωσφα. Τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της Monsanto ήταν ότι η ουσία είναι ασφαλής και δεν έχει καρκινογόνο αποτέλεσμα.

Η μάχη υπέρ ή κατά της γλυκόφωσφας, η οποία τα τελευταία χρόνια έχει εξελιχθεί σε αγώνα κατά του αμερικανικού αγροτικού καρτέλ, αναβλήθηκε μέχρι τα μέσα του 2015, όταν η Ευρώπη, στο πρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έπρεπε τελικά να βγει με μια οριστική απόφαση για αυτό το αμφιλεγόμενο ζιζανιοκτόνο. Ιδιαίτερα μετά τα σκανδαλώδη στοιχεία από τον Διεθνή Οργανισμό Έρευνας για τον Καρκίνο και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, όπου η γλυκόφωσφα αναγνωρίζεται ως γενετοξική, η γενική διάθεση τείνει προς την άνευ όρων απαγόρευσή της. Ή τουλάχιστον η λογική των γεγονότων υπαγόρευε μια διαφορετική εξέλιξη, μέχρι που στα τέλη του 2015 εμφανίστηκαν οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA) και του Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου Αξιολόγησης Κινδύνων (BfR), οι οποίες απέρριψαν κατηγορηματικά την πιθανότητα η γλυκόφωσφα να έχει άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στην ανθρώπινη υγεία. Η επιστημονική αξιολόγηση 96 διεθνών ανεξάρτητων ειδικών στον τομέα της έρευνας του καρκίνου κηρύχθηκε «απαράδεκτη, θεμελιωδώς ελαττωματική και με σκοπό να παραπλανήσει το κοινό».

Βρυξέλλες – 7–8 Μαρτίου 2016

Στη συνάντηση των εθνικών ειδικών που πραγματοποιήθηκε στις 7 και 8 Μαρτίου στο βελγικό κεφαλαίο, για άλλη μια φορά δεν επιτεύχθηκε κάποια συγκεκριμένη απόφαση. Η μοίρα της γλυκόφωσφας θα παραμείνει ασαφής τουλάχιστον μέχρι το τέλος Μαΐου, όταν οι ειδικοί θα «επιτέλουν» εκφωνήσουν την ετυμηγορία τους. Παρά την έλλειψη αποτελεσμάτων, το Ευρωπαϊκό Πράσινο Κόμμα, το οποίο υποστήριξε διάφορες «αντι-γλυκόφωσφα» πρωτοβουλίες πολιτών τις τελευταίες εβδομάδες, πιστεύει ότι η αναβολή της απόφασης είναι ο μοναδικός δρόμος προς τη νίκη, γιατί κατά τους επόμενους δύο μήνες θα ξεκινήσουν νέες μελέτες της ενεργής ουσίας. Πιθανότατα θα αποδείξουν ότι η γλυκόφωσφα δεν είναι αθώα. Θα το κάνουν; Ένα είναι σαφές: ένα μεγάλο ποσοστό ευρωπαϊκών χωρών σίγουρα προτιμά να κάθεται στις άνετες πολυθρόνες των Βρυξελλών και να μην δεσμεύεται σε μια συγκεκριμένη θέση, ικανοποιούμενο με το καθεστώς της «αποχής».

Έλλειψη διαφάνειας

«Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέλει να παρατείνει την άδεια της γλυκόφωσφας για άλλα 15 χρόνια. Με αυτή την ενέργεια, η Επιτροπή θα παραβιάσει όχι μόνο την αρχή της ασφάλειας που θεσπίστηκε στη Διακήρυξη του Ρίο ντε Τζανέιρο για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, αλλά θα αγνοήσει εντελώς και τις μελέτες των διεθνών εποπτικών φορέων, οι οποίες απέδειξαν στα τέλη του περασμένου έτους ότι η χρήση της γλυκόφωσφας οδηγεί σε πιθανές γενετικές μεταλλάξεις και αυξημένο κίνδυνο καρκίνου», δήλωσε ο Martin Häusling, ο εκπρόσωπος του Πράσινου Κόμματος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες, στην ομιλία του την περασμένη εβδομάδα.

Αυτό θέτει υπό αμφισβήτηση τη διαδικασία λήψης αποφάσεων των ευρωπαϊκών θεσμών, οι οποίοι ακολουθούν εταιρικά συμφέροντα και διακινδυνεύουν την υγεία των δικών τους πολιτών. Η έλλειψη ενιαίας θέσης όχι μόνο στις κοινές ερευνητικές εκθέσεις, αλλά και στις συγκεκριμένες ενέργειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τονίζει το ανεπιτυχές μοντέλο λήψης αποφάσεων στην Κοινότητα. Γιατί σήμερα είναι ένα ζιζανιοκτόνο, αύριο επέρχεται η μάχη για τα γενετικά τροποποιημένα φυτά, και σε 10 χρόνια πιθανότατα η φαντασία μας δεν θα επαρκεί για να κατανοήσουμε για τι θα διαφωνούν οι υπερεθνικοί οργανισμοί.

Συνέχεια ακολουθεί...